

در رابطه با صحت یا بطلان معامله فضولی در فقه دیدگاه‌های یکسانی ارائه نشده است، اما با توجه به حقوق موضوعه ما باید گفت که، معامله فضولی در زمره معاملات صحیح قرار می‌گیرد و از این جهت که فاقد رضا است، غیر نافذ محسوب شده و با رضای مالک، تنفیذ می‌شود. اجازه مالک اثر قهقرایی دارد و عقد را از زمان تحقق، مؤثر می‌سازد. در واقع عقد میان فضول و اصیل، قراردادی کامل بوده و نقش اجازه مالک، مؤثر ساختن انتقالی است که پیش‌تر واقع شده است، بنابراین اجازه را باید کاشف دانست. تنفیذ معامله فضولی، با اجازه و رضای مالک صورت می‌گیرد اما این رضا از ارکان عقد محسوب نمی‌شود بلکه شرط نفوذ معامله فضولی است. یعنی عقد فضولی به عنوان سبب انتقال، با اراده و تراضی فضول منعقد شده و مقتضای انتقال مالکیت را به وجود آورده است، بنابراین رضای مالک در تحقق عقد دخالتی ندارد و صرفاً شرط تأثیرگذاری عقد است.

کلید واژه: اجازه، تنفیذ، معامله فضولی، کشف، نقل